

- a. Ми внесемо зміни до бюджету 2021 року, якими на 12 млрд грн збільшуватимуться асигнування на субсидії з оплати послуг ЖКГ. Цього має бути достатньо, аби забезпечити достатнє покриття потреби до кінця грудня 2021 року, у зв'язку з тим, що контракти з фіксованою ціною на газ, що їх уклав НАК «Нафтогаз» у квітні/ травні цього року, допомагають пом'якшити ціновий тиск на домогосподарства.
  - b. Ми забезпечимо субсидії найбіднішим громадам² на опалювальний сезон 2021-2022 років у розмірі близько 1 млрд грн і передбачимо подальшу підтримку муніципалітетів у бюджеті 2022 року шляхом перерозподілу і спрямування частини ПДФО місцевим бюджетам у розмірі 11,4 млрд грн (4 % доходів від ПДФО). Решту коштів на покриття потреби підприємств ТКЕ у додатковій ліквідності муніципалітети надаватимуть із власних бюджетів.
  - c. АТ "Магістральні газопроводи України" (МГУ) / ТОВ "Оператор ГТС України" (ОГТСУ) передплатив Укртрансгазу 27 млрд. грн. як частину нової угоди, яка замінює попередній договір про купівлю-продаж частки у статутному капіталі, щорічними фіксованими платежами протягом 2020-2024 років. Ми призупинимо подальше виконання надзвичайного розпорядження, поки новопризначена наглядова рада МГУ не завершить належну оцінку його наслідків (див. пункт ¶31). Натомість будь-який залишковий розрив ліквідності НАК «Нафтогазу» протягом майбутнього опалювального сезону буде покритий шляхом прозорого та прямого трансферу з бюджету, визнаючи, таким чином, роль компанії в енергетичній безпеці та елемент опосередкованого субсидіювання, присутній у чинних контрактах на постачання газу. Очікується, що така підтримка буде бюджетно-нейтральною на тлі перевиконання доходів від роялті/ рентних платежів. Як очікується, у 2022 році ситуація з ліквідністю НАК «Нафтогазу» покращиться, оскільки ціни знову наблизяться до ринкових одразу після завершення у квітні чинних контрактів із фіксованою ціною, а також з причини структурних заходів, описаних у пунктах ¶30 та¶32 далі.
5. **Ми затвердимо бюджет 2022 року з цільовим показником дефіциту³ сектору загальнодержавного управління у 3.5 % ВВП (структурний маяк, кінець листопада 2021 року), і продовжимо поступову фіскальну консолідацію, визначивши пріоритетними видатки на підтримку охорони здоров'я, освіти, оборони і безпеки. Відповідно до нещодавнього Указу Президента №261/2021 від 18.06.2021, було суттєво збільшено фінансування гарантованого пакету послуг охорони здоров'я з метою підвищення зарплат лікарям і середньому медичному персоналу, в середньому на приблизно 30%. Ці зміни будуть відображені у постанові КМУ, якою, відповідно, будуть збільшені тарифи і капітаційні ставки. Освітня галузь отримає достатнє фінансування, аби, нарешті, досягти цільового показника у 7.3 % ВВП, як це визначено у Законі про Освіту.**

---

² Стосується громад нижче 90% порогового значення індексу податкової спроможності.

³ Як визначено у параграфі 13 Технічного меморандуму про взаєморозуміння.

Зокрема, приблизно на 8 % буде збільшено зарплати вчителів, аби оплата праці вчителів зростала відповідно до соціальних стандартів; на близько 50 % зростуть стипендії студентам. Ми забезпечимо бюджет оборонної і безпекової сфер вище порогу у 5 % ВВП, передбачивши додаткове фінансування, частково спрямоване на підтримку наших ветеранів. Для забезпечення фінансування зазначених важливих пріоритетів, ми обмежимо зростання мінімальної зарплати і фонду зарплати працівників інших державних секторів на рівень інфляції плюс 2 %, а також надалі посилюватимемо адресний характер соціальних програм.

6. **Для забезпечення додаткового фіскального простору й спроможності збільшити пріоритетні видатки у 2022 році, ми підготували податковий пакет у розмірі приблизно 0.5 % ВВП 2022 року.** Податкові заходи майже порівну розподілені між підвищенням ставок чинних податків та заходами з розширення бази оподаткування. Ми маємо намір прийняти законодавчі зміни до Податкового кодексу до кінця листопада 2021 року. Ми плануємо спрямувати ці додаткові доходи на капітальні видатки та на збільшення асигнувань на програми субсидій з оплати ЖКГ, коли навесні будуть переглянуті контракти на постачання газу за фіксованою ціною.

7. **Задля стримування фіскальних ризиків ми крок за кроком низимо тимчасове розширення урядових гарантій.** У 2021 році ми наразі випустили 38.9 млрд. грн гарантій і наші плани до кінця року, які включають в себе гарантійну підтримку «зелених» бондів (див. ¶133), вписуються у затверджену стелю. Поступово відмовляючись від надзвичайних заходів підтримки економіки, ми більше не призупинятимемо, в т. ч. і у Законі про Державний бюджет на 2022 рік, дію Статті 18.1 Бюджетного кодексу (яка обмежує обсяг державних гарантій 3 відсотками запланованих доходів загального фонду державного бюджету). У консультації з МВФ ми проаналізуємо шляхи вдосконалення управління гарантіями відповідно до найкращих практик та з метою забезпечення їх узгодженості з середньостроковою бюджетною стратегією та стійкістю боргу.

8. **Фіскальна політика на 2022 рік і надалі буде прив'язана до нашого середньострокового бюджетного плану, затвердженого Верховною Радою у червні 2021 року.** Після розширення дефіциту у 2020 році, ми поступово додаємо жорсткості фіскальній політиці, оскільки економічне зростання відновлюється, і плануємо повернутися до профіцитів первинного бюджету для того, аби (i) знизити загальні потреби у фінансуванні і (ii) відновити фіскальний простір для адекватних відповідей на майбутні шоки, утримуючи, при цьому, борг нижче 60 % ВВП. Пріоритети нашої політики визначено у нашій Бюджетній декларації на 2022-2024 роки, які, серед іншого, включають наступне:

- a. **Податкова політика забезпечуватиме стабільність податкової системи, посилить її ефективність і покращить адміністрування податків, водночас мінімізуючи можливості для зловживань.** Ми запропонували внесення змін до Податкового кодексу де, серед іншого, маємо на меті покращити адміністрування податків, звузити коло можливостей для зловживань (особливо що стосується акцизів і ПДФО з продажу об'єктів нерухомості), закрити деякі податкові «лазівки», пов'язані з операціями з нерухомістю,